

«کودکان»، امانت الهی هستند که باید تعلیم و تربیت خود را در مدار فطرت و قابلیت‌های ذاتی آنان قرار دهیم

رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی: معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با تأکید بر لزوم برنامه‌ریزی درسی فطرت محور، گفت: «کودکان»، امانت الهی هستند که باید تعلیم و تربیت خود را در مدار فطرت و قابلیت‌های ذاتی آنان قرار دهیم.

به گزارش مرکز اطلاع رسانی و روابط وزارت آموزش و پرورش، حسن ملکی، با حضور در «نظام تربیت آوان کودکی؛ چشم‌انداز، تجارب و استلزامات» که به صورت حضوری و مجازی برگزار شد، اظهار کرد: بنده اعتقاد دارم که ما در یک نقطه عطف و یک موقعیت حساس در تاریخ تعلیم و تربیت ایران قرار گرفته‌ایم و به چند دلیل این حساسیت را می‌شود مورد توجه قرار داد.

وی افزود: خوشبختانه اسناد بالادستی مدون و خوبی داریم که لازم است بناهای تعلیم و تربیت را بر مبنای آن استوار کنیم و بحث تحول، مخصوصاً در دوره پیش دبستان را با جدیت بیشتری، دنبال کنیم.

ضرورت برنامه‌ریزی درسی با نام فطرت‌گرایی توحیدی

معاون وزیر آموزش و پرورش، گفت: در دوره پیش دبستان، رویکردهای مختلفی مطرح است و هر رویکردی مزه خاص و آثار و پیامدهای خاص خود را دارد و اگر بخواهیم دوره پیش دبستان را برنامه‌ریزی کنیم راهی جز این نداریم که برنامه‌ریزی درسی را بر یک دیدگاه اسلامی بومی به نام «فطرت‌گرایی توحیدی» مبتنی کنیم.

ملکی با بیان این که رویکرد فطرت‌گرایی توحیدی، ریشه در اسناد تحولی دارد، گفت: اگر قرار است یک صراط برای تعلیم و تربیت تعریف کنیم، این صراط باید بر پایه اسناد تحولی خودمان باشد، ضمن این که از تجارب و رویکردهای سایر کشورها نیز باید بهره‌مندی لازم را داشته باشیم. بنابراین دوره پیش از دبستان باید بر پایه فطرت الهی کودک، مورد توجه قرار گیرد و رویکرد برنامه‌ریزی درسی فطرت

مدار، مورد عنایت قرار گیرد.

رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با بیان این که سرشت و فطرت انسان در دوره پیش دبستان، دارای ویژگی‌های دلالت‌گر و الهام‌بخشی است، افزود: فطرت انسان در دوره کودکی، مدفون است. من واژه «دفینه» را در ارتباط با کودک، واژه قابل تأملی می‌دانم. ما باید در مواجهه با این دفینه تمام ابراز و تلاشمان را به کار گیریم و اجازه ندهیم این دفینه آسیب ببیند.

اصول حاکم بر برنامه‌ریزی دوره پیش از دبستان

ملکی با بیان این که باید از قواعد و اصول خاصی پیروی کرد تا کودک رشد کند، اظهار داشت: اصل اول این است که ما کودک را «امانت الهی» تلقی کنیم. خداوند کودک را به من و شما امانت داده است و ما باید به او رسیدگی کنیم و در امانت، خیانت نکنیم. معنای عدم خیانت در امانت این است که تعلیم و تربیت خود را در مدار فطرت و در مدار قابلیت‌های ذاتی او قرار دهیم.

وی ادامه داد: اصل دوم، توجه به «طبیعت کودک» است. اگر ما به طبیعت کودک نرسیم هرگز نمی‌توانیم تماشاگر شکوفایی فطرت او باشیم، زیرا در دوره کودکی، فطرت مانند یک بذر در دل طبیعت، پنهان است و آنچه که محیط است، طبیعت است و آنچه که محاط است، فطرت است؛ بنابراین باید به طبیعت توجه کرد. طبیعت کودک، همین بازی‌ها، جست و خیزها و فعالیت‌های گوناگونی است که ما در کودکان ملاحظه می‌کنیم که من آن را با اصل سوم، یعنی «اصل بازی، نشاط، خلاقیت و آزادی عمل»، ترکیب می‌کنم. بنابراین ما باید دنبال برنامه درسی بازی محور باشیم که در آنجا آزادی کودک، اصالت دارد.

رئیس سازمان پژوهش «لزوم مربیان تربیت شده و با صلاحیت» را اصل چهارم دانست و گفت: اگر ما در دوره پیش از دبستان، مربیان تربیت شده خوبی نداشته باشیم، برنامه درسی ما به نتیجه خوبی نائل نخواهد شد. سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک، باید بحث آماده‌سازی مربیان تربیت شده را به‌عنوان یک راهبرد و برنامه اصلی، مد نظر قرار دهد زیرا برنامه‌ریزی دوره پیش از دبستان، به طور ذاتی با یک معلم با صلاحیت، ادغام و الصاق شده است.

رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در پایان تأکید کرد: هر قدر مراکز تربیتی کودکان زیر 7 سال با وضع زندگی آنها در داخل خانه، شبیه‌تر باشد، آن مرکز موفق‌تر است. پس باید بین برنامه درسی

خانه با برنامه درسی دوره پیش از دبستان، انطباق کامل برقرار شود.

شایان ذکر است؛ همایش ملی «نظام تربیت اوان کودکی؛ چشم‌انداز، تجارب و استلزامات» روز 27 تیرماه به‌صورت حضوری و مجازی با مشارکت پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش در ساختمان شهید رجایی وزارت آموزش و پرورش برگزار شد.

حکمرانی دوره‌ی اوان کودکی؛ تجارب ملی و جهانی؛ مبانی نظری، اصول و اهداف تربیت و مراقبت اوان کودکی؛ دیدگاه‌های ملی و جهانی، نقد دیدگاه‌ها؛ برنامه‌ها، الگوها و روش‌های تربیتی و مراقبتی؛ تربیت مربی و نیروی انسانی مورد نیاز؛ مکان، فضا و تجهیزات مناسب برای تربیت و مراقبت کودکان؛ عوامل سهیم و مؤثر؛ خانواده، فضای مجازی و رسانه‌ها؛ محورهای سخنرانی‌های این همایش بود.